
Informacija o gospodarskim, financijskim i monetarnim kretanjima

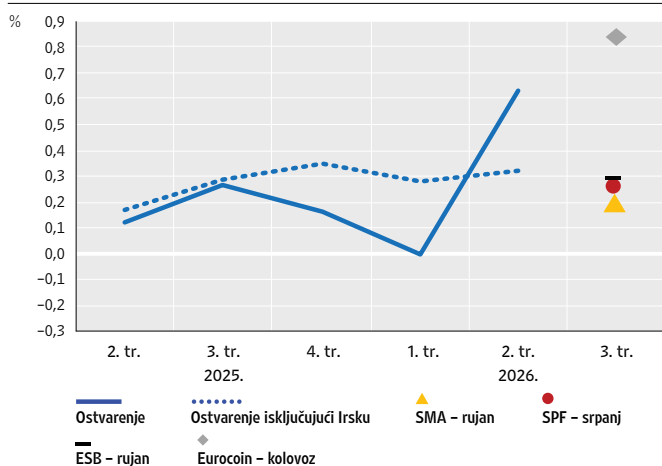
listopad 2026.

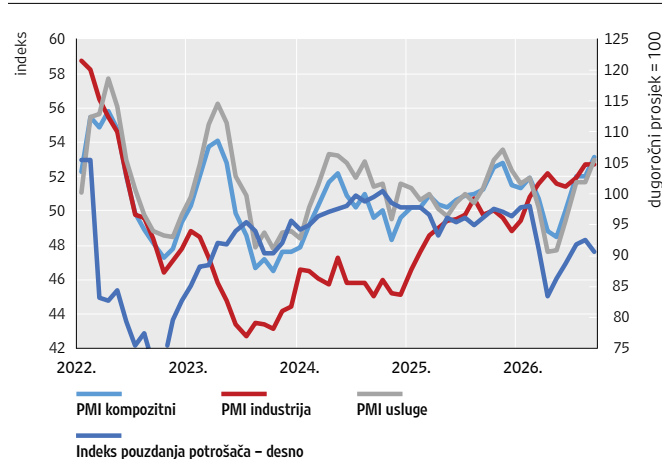
Sažetak

Najnoviji anketni pokazatelji upućuju na nastavak umjerenog rasta gospodarske aktivnosti u europodručju u trećem tromjesečju, unatoč i dalje nepovoljnom geopolitičkom okružju (Slika 2.). Kompozitni PMI u rujnu je porastao na 53,1 bod, najvišu razinu od travnja 2023., a njegov se prosjek u trećem tromjesečju znatno povećao te se, nakon kontrakcije u drugom tromjesečju, vratio u zonu ekspanzije. Pобољшanje je zabilježeno u svim sektorima, a najizraženije je u uslužnom sektoru, koji se oporavlja od snažnog slabljenja potaknutog energetske šokom. Prerađivačku industriju istodobno u najvećoj mjeri podupire jačanje ulaganja u obranu i infrastrukturu. Osim toga, iako se indeks ekonomskog raspoloženja u rujnu blago smanjio, ponajviše zbog slabijeg pouzdanja potrošača proizašlog iz ponovnog rasta cijena energije, njegova je razina u trećem tromjesečju i nadalje bila znatno viša nego u drugom tromjesečju. Valja, međutim, napomenuti kako se povoljna kretanja anketnih pokazatelja zasad nisu preslikala na mjesečna ostvarenja pokazatelja gospodarske aktivnosti za početak trećeg tromjesečja. Industrijska proizvodnja u srpnju se blago smanjila, i to drugi mjesec zaredom, a promet u trgovini na malo osjetno je pao, ponajviše zbog slabije prodaje neprehrambenih proizvoda. Pad maloprodaje mogao bi upućivati na daljnje oprezno ponašanje kućanstava unatoč ljetnom oporavku pouzdanja, s obzirom na nastavak povišene neizvjesnosti.

Slika 1. Tromjesečne stope rasta realnog BDP-a u europodručju

Slika 2. Anketni pokazatelji za europodručje

Izvori: S&P Global; Europska komisija

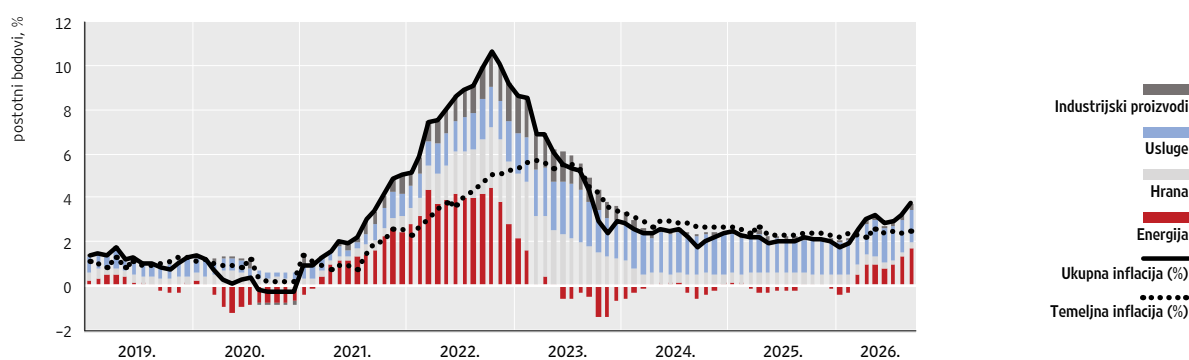
Napomena: Kratica ESB – rujna odnosi se na ESB-ovu kratkoročnu projekciju realnog rasta europodručja iz rujna 2026. (engl. *Broad Macroeconomic Projection Exercise*, BMPE). Kratice SMA (engl. *Survey of Monetary Analysts*) i SPF (engl. *Survey of Professional Forecasters*) odnose se na rezultate ESB-ovih anketa tržišnih sudionika iz srpnja odnosno rujna 2026.

Izvori: Eurostat; ESB

Prema prvoj procjeni Eurostata inflacija u europodručju mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC-om) u rujnu se ubrzala na 3,8% s 3,2% u kolovozu. To je uglavnom bilo rezultat povećanja doprinosa energije ukupnoj inflaciji, dok su se u manjoj mjeri povećali i doprinosi neprerađene hrane i usluga (Slika 3.). Povećanje godišnje stope rasta cijena energije na 18,8% s 14,3% u kolovozu uvelike odražava porast maloprodajnih cijena naftnih derivata, u uvjetima i nadalje prisutnih poremećaja i neizvjesnosti na energetske tržištima. Inflacija cijena hrane povećala se na 1,4% s 1,1% u kolovozu, pri čemu se ubrzao

rast cijena neprerađene hrane. Nasuprot tome, inflacija cijena prerađene hrane nastavila je silazni trend započet polovinom prošle godine. Blago ubrzavanje temeljne inflacije u rujnu, na 2,5% s 2,4% u kolovozu, rezultat je ubrzavanja inflacije cijena usluga na 3,2% s 3,0%, što bi moglo djelomično odražavati postupno prelijevanje viših cijena energije. Inflacija cijena industrijskih proizvoda, druge glavne komponente temeljne inflacije, u rujnu se blago usporila, na 1,1% s 1,2% u kolovozu.

Slika 3. Pokazatelji inflacije u europodručju

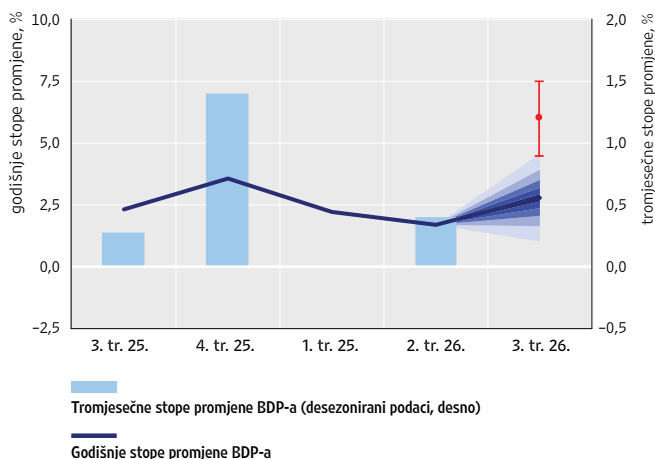

Napomena: Temeljna inflacija mjerena je harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena koji isključuje cijene energije, hrane, alkohola i duhana.
Izvori: Eurostat; izračun HNB-a

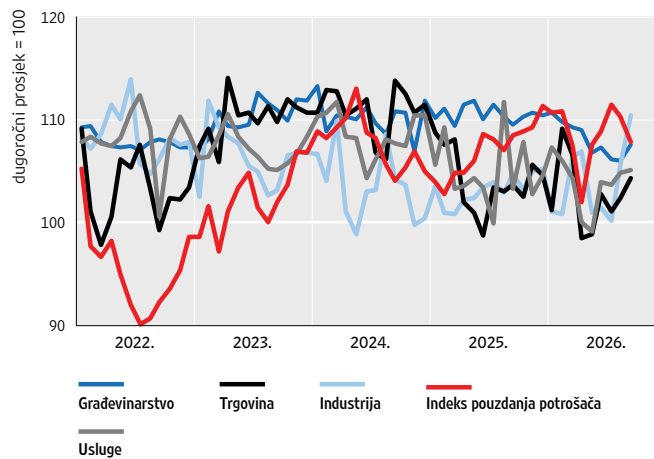
Raspoloživi visokofrekventni pokazatelji upućuju na izraženo ubrzanje rasta gospodarske aktivnosti u Hrvatskoj u trećem tromjesečju. Prema modelu brze procjene HNB-a realni BDP u trećem bi tromjesečju mogao porasti za 1,2% na tromjesečnoj razini, nakon 0,4% u drugom tromjesečju, dok bi se godišnja stopa rasta mogla ubrzati na 2,8% s 1,7% (Slika 4.). Procjena se nije mijenjala u odnosu na prethodnu ocjenu iz rujna iako je u međuvremenu postala raspoloživa i većina pokazatelja za kolovoz. Obujam industrijske proizvodnje u kolovozu se blago smanjio na mjesečnoj razini, no prosječno je u srpnju i kolovozu i nadalje bio znatno veći (4,6%) nego u drugom tromjesečju. Rast je bio široko rasprostranjen, a posebno je snažno porasla proizvodnja intermedijarnih proizvoda, energije i kapitalnih proizvoda. Istodobno se vidljivo povećao i realni promet u trgovini na malo, budući da se i u kolovozu zadržao na razini dosegnutoj nakon snažnog rasta u srpnju, pa je u prosjeku bio za 1,7% veći nego u prethodnom tromjesečju. Tome su vjerojatno djelomično pridonijela i povoljna kretanja u turizmu, na što upućuje rast broja dolazaka i noćenja turista tijekom srpnja i kolovoza na godišnjoj razini. Obujam građevinskih radova u srpnju se s druge strane smanjio nakon snažnog porasta u lipnju, ali ostao je nešto iznad prosjeka drugog tromjesečja. Anketni pokazatelji uglavnom upućuju na nastavak relativno povoljnih kretanja i u posljednjem mjesecu trećeg tromjesečja (Slika 5.). Poslovni optimizam u rujnu se poboljšao u svim djelatnostima te se zadržao primjetno iznad dugoročnog prosjeka. Na razini trećeg tromjesečja optimizam je u svim djelatnostima osim građevinarstva premašio prosjek prethodnog tromjesečja. Najpovoljnija kretanja vidljiva su u industriji, u kojoj je zbog povoljnijih očekivanja o proizvodnji dosegno najvišu razinu u ovoj godini. Pouzdanje potrošača u rujnu se smanjilo, ponajviše kao odraz lošije ocjene financijske situacije kućanstava i slabijih očekivanja glede kretanja

gospodarstva. Ipak, tijekom trećeg tromjesečja u prosjeku je i nadalje bilo znatno više nego u drugom tromjesečju i gotovo na razini s početka godine.

Slika 4. Tromjesečni bruto domaći proizvod

Slika 5. Pokazatelji potrošačkoga i poslovnog optimizma

Napomene: Ocjena za treće tromjesečje 2026. odnosi se na mjesečni pokazatelj realne gospodarske aktivnosti HNB-a (opširnije o izračunu MRGA-e vidi u istraživanju HNB-a "Brza procjena BDP-a upotrebom dostupnih mjesečnih indikatora", autora D. Kunovca i B. Špalata). Modeli su procijenjeni na osnovi podataka objavljenih do 30. rujna 2026. Crvena točka označuje ocjenu tromjesečne promjene realnog BDP-a, uz povijesne pogreške procjene u rasponu od $\pm$ jedne standardne devijacije.

Izvori: DZS (sezonska prilagodba HNB-a); izračun HNB-a

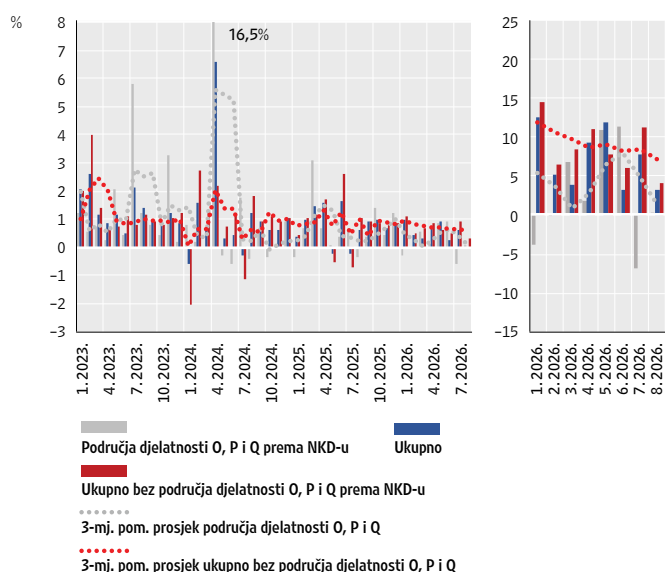
Izvor: Ipsos (sezonska prilagodba HNB-a)

Tijekom trećeg tromjesečja rast zaposlenosti dodatno se usporio, a plaće su nastavile rasti relativno snažno, uz vrlo blago usporavanje. Broj zaposlenih u kolovozu malo je porastao na mjesečnoj razini nakon stagnacije u srpnju te je prosječan broj zaposlenih u srpnju i kolovozu bio za 0,2% veći u odnosu na travanj i svibanj (prva dva mjeseca drugog tromjesečja), nakon rasta od 0,3% u drugom tromjesečju. Pritom je u srpnju i kolovozu zaposlenost u javnoj upravi i obrani, obrazovanju te zdravstvu i socijalnoj skrbi (djelatnosti P, Q i R prema NKD-u 2025.; u nastavku teksta: javni sektor) porasla za 1,7%, dok se u ostatku gospodarstva smanjila za 0,2% (u odnosu na travanj i svibanj). Nezaposlenost se nastavila smanjivati, pri čemu je u srpnju i kolovozu bila niža za 3,2% u odnosu na travanj i svibanj, nakon pada od 5,9% u prvom i 3,6% u drugom tromjesečju. Navedeno je utjecalo i na kretanje stope administrativne nezaposlenosti, koja se u kolovozu spustila na 3,7%, s prosječno 3,9%, koliko je iznosila u prethodnom tromjesečju. Prosječna nominalna bruto plaća u kolovozu porasla je za 0,3% na mjesečnoj razini, nakon rasta od 0,6% u srpnju (Slika 6.), pa je u prva dva mjeseca trećeg tromjesečja bila za 1,5% viša nego u travnju i svibnju. Time se nastavilo usporavanje tromjesečnog rasta (2,2% u prvom i 1,8% u drugom tromjesečju), pri čemu je usporavanje izraženo u javnom sektoru,¹ gdje su plaće porasle za 0,7% (nakon 1,4% u drugom tromjesečju), nego u ostatku gospodarstva, gdje je rast iznosio 1,9% (nakon 2,1% u drugom tromjesečju). Godišnji rast plaća i nadalje je snažan, pa je tako nominalna bruto plaća u kolovozu bila viša za 8,2% na godišnjoj razini (8,8% u srpnju), a realna za 3,8%, nakon 4,7% u srpnju (Slika 7.).

¹ Zbog nedavnog prelaska metodologije Nacionalne klasifikacije djelatnosti s verzije iz 2007. na 2025. dugoročni podaci za plaće i nadalje nisu dostupni prema novoj metodologiji te se stoga plaće u javnom sektoru računaju prema djelatnostima O, P i Q NKD-a 2007.

Slika 6. Nominalne bruto plaće

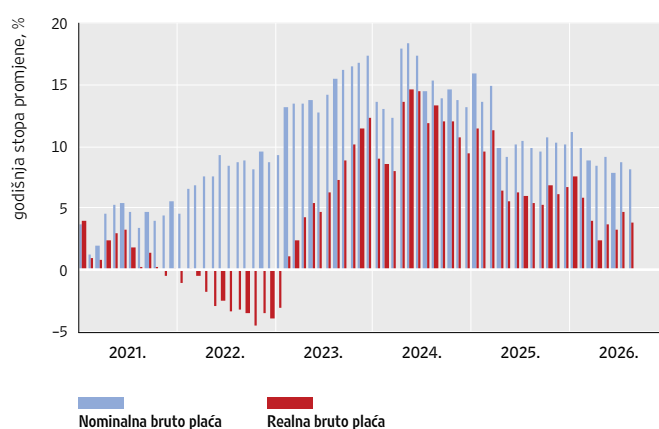
mjesečna stopa promjene (lijevo) i anualizirana stopa (desno)

Napomena: Podaci se odnose na NKD 2007. Na desnom dijelu grafikona koji prikazuje 2026. godinu prikazane su anualizirane stope rasta.
Izvori: DZS; izračun HNB-a (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 7. Nominalne i realne bruto plaće

godišnja stopa promjene

Izvori: DZS; izračun HNB-a

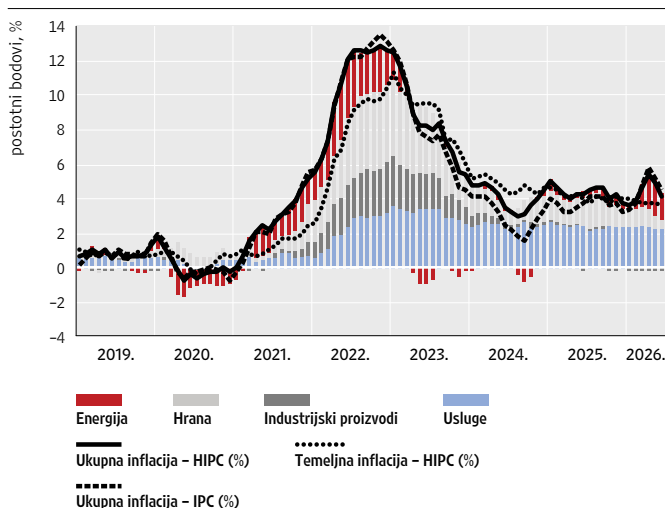
Inflacija u Hrvatskoj ubrzala se u rujnu 2026. odražavajući ubrzavanje inflacije cijena usluga i energije. Inflacija mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC)², prema prvoj procjeni, ubrzala se na 4,3% u rujnu, nakon 3,7% u kolovozu (**Slika 8.**), kao rezultat znatnog ubrzavanja temeljne inflacije i inflacije cijena energije. Temeljna inflacija, koja isključuje kolebljive cijene energije i hrane, u rujnu se ubrzala na 3,3% s 2,7% u kolovozu. To je poglavito bilo rezultat ubrzavanja rasta cijena usluga (na 6,7% s 5,6%), što je vidljivo i u kratkoročnom pokazatelju inflacije usluga, tzv. zamahu³ (**Slika 9.**), te bi moglo upućivati na djelovanje neizravnih učinaka porasta cijena energenata. Osim toga, iako u puno manjoj mjeri, povećala se (za 0,2 postotna boda) i godišnja stopa promjene cijena industrijskih proizvoda, druge komponente temeljne inflacije, ali je ostala u negativnom području. Nadalje, godišnji rast cijena energije dodatno se ubrzao, na 19,7% sa 17,0% u kolovozu, te su cijene energije i u rujnu najviše pridonosile ukupnoj inflaciji (2,4 postotna boda). Ograničen promet kroz Horumuški tjesnac i poteškoće u rafinerijskoj proizvodnji i nadalje onemogućavaju normalizaciju opskrbe sirovom naftom i naftnim derivatima. Prijenos tih pritiska na domaće cijene goriva djelomično ublažavaju Vladine mjere ograničavanja maloprodajnih cijena goriva, pa je ostvareni porast maloprodajnih cijena benzina i dizela u rujnu ublažen smanjenjem trošarina i nižim dopuštenim premijama trgovaca. Za razliku od temeljne inflacije i inflacije cijena energije, inflacija cijena hrane nastavila se usporavati šesti mjesec zaredom te se u rujnu tek blago smanjila, na 0,2% s 0,3% u kolovozu, kao rezultat usporavanja inflacije cijena prerađenih

2 HIPC, za razliku od IPC-a, obuhvaća potrošnju stranih gostiju i institucionalnih kućanstava (poput obrazovnih, zdravstvenih, vjerskih institucija i sl.).

3 Zamah je kratkoročni pokazatelj inflacije koji odražava promjenu cijena u posljednja tri mjeseca u odnosu na prethodna tri mjeseca, prilagođen za sezonske učinke i izražen na godišnjoj razini.

prehrambenih proizvoda. Inflacija mjerena nacionalnim indeksom potrošačkih cijena (IPC), koji odražava strukturu potrošnje hrvatskih kućanstava, u rujnu se ubrzala na 4,7% s 4,2% u kolovozu ponajviše zahvaljujući ubrzavanju rasta cijena energije, a u manjoj mjeri i usluga i hrane, dok se godišnja stopa pada cijena industrijskih proizvoda blago produbila. Harmonizirani pokazatelj ukupne inflacije u rujnu bio je niži od nacionalnog pokazatelja za 0,4 postotna boda, nakon razlike od 0,5 postotnih bodova u kolovozu (Slika 10.). Intenzitet ubrzavanja inflacije u rujnu bio je jednak u Hrvatskoj i na razini prosjeka europodručja, pa je razlika između inflacije u Hrvatskoj i prosjeka europodručja ostala nepromijenjena u odnosu na kolovoz, te je iznosila 0,5 postotnih bodova, što je najniža razina inflacijskog diferencijala od početka 2022. godine (Slika 11.).

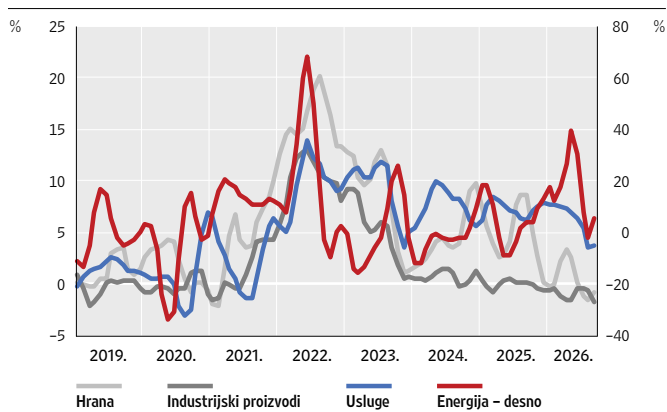
Slika 8. Pokazatelji inflacije u Hrvatskoj

Napomena: Temeljna inflacija mjerena je harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena koji isključuje cijene energije, hrane, alkohola i duhana.

Izvori: Eurostat; DZS; izračun HNB-a

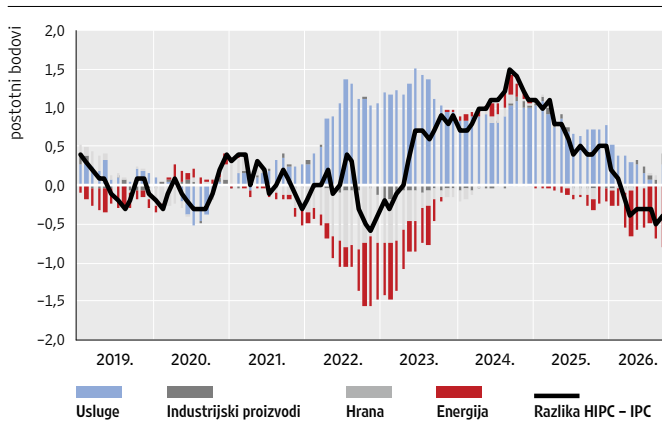
Slika 9. Zamasi (momenti) glavnih komponenta inflacije

Napomena: Tromjesečna stopa promjene na godišnjoj razini izračunata je iz tromjesečnog pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih harmoniziranih indeksa potrošačkih cijena.

Izvori: Eurostat; izračun HNB-a

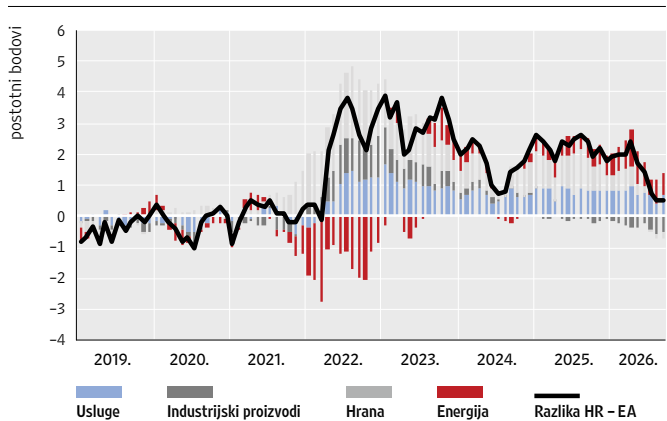
Slika 10. Razlika između doprinosa glavnih komponenta u ukupnom HIPC-u i IPC-u

Napomena: Pozitivna (negativna) vrijednost označuje veći (manji) doprinos inflacije cijena određene komponente ukupnoj inflaciji mjerenoj HIPC-om u odnosu na inflaciju mjerenu IPC-om.

Izvori: Eurostat; DZS; izračun HNB-a

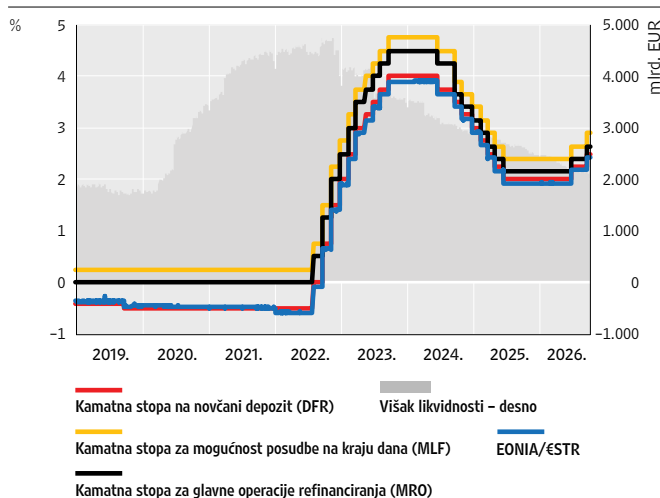
Slika 11. Razlika između ukupne inflacije i doprinosa glavnih komponenta ukupnoj inflaciji u Hrvatskoj i europodručju

Napomena: Pozitivna (negativna) vrijednost označuje veći (manji) doprinos inflacije cijena određene komponente ukupnoj inflaciji (HIPC) u Hrvatskoj u odnosu na prosjek europodručja.

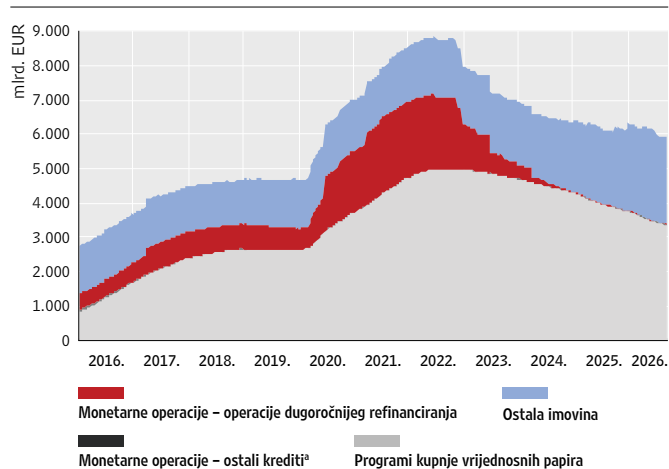
Izvori: Eurostat; izračun HNB-a

Slika 12. Ključne kamatne stope ESB-a

Napomena: Kamatna stopa na novčani depozit (engl. *deposit facility rate*, DFR); mogućnost posudbe na kraju dana (engl. *marginal lending facility*, MLF); glavne operacije refinanciranja (engl. *main refinancing operations*, MRO). Od početka 2022. EONIA se zamjenjuje stopom €STR.
Izvor: ESB

Slika 13. Bilanca Eurosustava

^a Ostali krediti uključuju glavne operacije refinanciranja, obratne operacije fine prilagodbe, obratne strukturne operacije, mogućnost posudbe na kraju dana i kredite vezane uz poziv na uplatu marže.

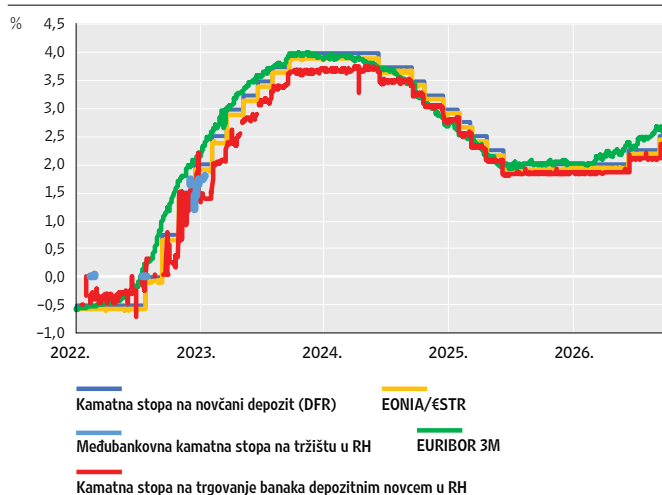
Napomena: Sivom i crvenom bojom prikazane su monetarne stavke aktive bilance Eurosustava, a plavom nemonetarne.

Izvor: ESB

Daljnji rast cijena nafte i inflacijskih pritisaka tijekom rujna pomaknuo je očekivanja tržišnih sudionika u smjeru snažnijeg pooštavanja monetarne politike te je potaknuo rast obvezničkih prinosa, dok su se dionički indeksi smanjili unatoč povoljnim makroekonomskim pokazateljima. Nastavak sukoba između SAD-a i Irana te neizvjesnost povezana s opskrbom energentima u rujnu poduprli su daljnji rast cijene nafte tipa Brent, koja je krajem rujna bila 104 dolara za barel, oko 14% više nego krajem kolovoza. Posljednji put se barelom nafte sustavno trgovalo iznad 100 dolara u svibnju. Povišene cijene nafte podržale su rast kratkoročnih inflacijskih očekivanja u europodručju, no unatoč rastu cijena energenata i troškova financiranja pokazatelji gospodarske aktivnosti ostali su relativno povoljni, na što su upućivali dobri podaci o BDP-u za drugo tromjesečje i indeksu PMI za rujnu. Povišena inflacijska očekivanja i otpornost gospodarske aktivnosti pomaknuli su očekivanja tržišnih sudionika u smjeru snažnijeg pooštavanja monetarne politike ESB-a. Nakon što je ESB u rujnu povišio ključne kamatne stope za 25 baznih bodova, tržišni sudionici očekivali su krajem rujna dodatna povećanja na sljedećim sjednicama upravnog vijeća ESB-a. Tržišna očekivanja o snažnijem povećanju ključnih kamatnih stopa ESB-a odrazila su se na rast tromjesečne stope EURIBOR, koja je u rujnu dosegla 2,7%, najvišu razinu od siječnja 2025. (Slika 14.). Povišena inflacijska očekivanja te očekivanja o pooštavanju monetarne politike SAD-a i europodručja potaknula su rast dugoročnih obvezničkih prinosa. Prosječan prinos na dugoročne državne obveznice članica europodručja ponderiran BDP-om porastao je tijekom rujna približno za 40 baznih bodova te je krajem mjeseca dosegnuo 4,1%, najvišu razinu od siječnja 2012. godine. Prinos na desetogodišnje hrvatske obveznice porastao je s 3,8% početkom rujna na 4,2% krajem mjeseca, što je najviša razina od listopada 2023. godine. No, unatoč rastu prinosa hrvatskih obveznica razlika u odnosu na prinos desetogodišnje njemačke obveznice i nadalje je oko 60 baznih bodova – što je malo iznad razine prosjeka za ovu godinu. Nešto snažnije porasli su dugoročni američki prinosi, pa se prinos na desetogodišnje američke obveznice krajem rujna kretao na razini od 5,3%, što je oko 60 baznih bodova više od razine krajem kolovoza te najviše od 2007.

godine. Pritom je euro tijekom rujna oslabio otprilike za 2%, na približno 1,13 USD/EUR. Na dioničkim tržištima europski dionički indeks Eurostoxx 50 do kraja rujna pao je približno za 2% u odnosu na kraj kolovoza, s obzirom na rast obvezničkih prinosa, visoke cijene energenata i geopolitičku neizvjesnost, dok su povoljni makroekonomski pokazatelji i rast cijena dionica tehnološkog sektora donekle ublažili intenzitet pada cjelokupnog indeksa.

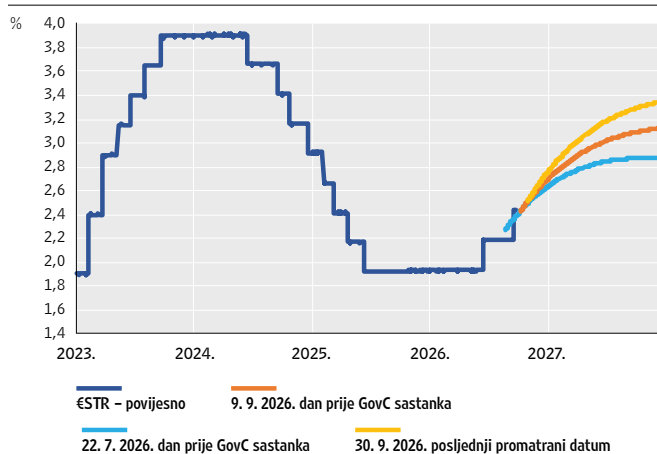
Slika 14. Ključna kamatna stopa ESB-a i prekonoćne tržišne kamatne stope europskog područja i Hrvatske

Napomena: DFR (engl. *deposit facility rate*). Od početka 2022. EONIA se zamjenjuje stopom €STR. Prekonoćna kamatna stopa na novčanom tržištu u Hrvatskoj za 2022. zasniva se na eur-skim transakcijama. Posljednji je podatak za 30. rujna 2026.

Izvori: ESB; HNB

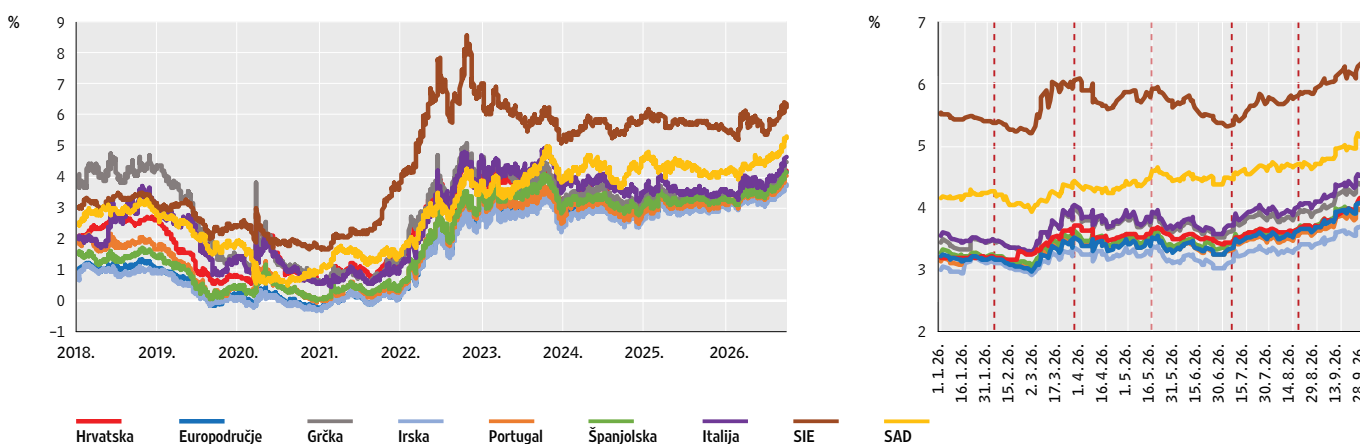
Slika 15. Terminalska krivulja stope €STR

Napomena: Terminalska krivulja procjenjuje se s pomoću stope iz promptnoga prekonoćnoga indeksiranog ugovora o razmjeni (engl. *overnight indexed swap rate*, OIS). Terminalske krivulje označuju odabrane terminalske krivulje u promatranom razdoblju i na dan posljednjega raspoloživog podatka 30. rujna 2026.

Izvori: Bloomberg; izračun HNB-a

Slika 16. Prinosi na dugoročne državne obveznice s preostalim dospeljećem od oko deset godina

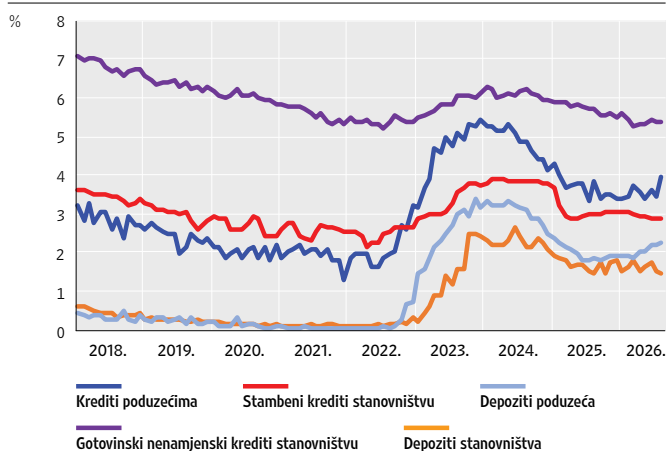

Napomena: SIE – zemlje Srednje i Istočne Europe (Češka, Mađarska, Poljska i Rumunjska); prinosi za europodručje i SIE ponderirani su udjelom u BDP-u uključenih zemalja. Europodručje ne uključuje podatke za Bugarsku, Litvu, Letoniju, Estoniju, Luksemburg i Maltu. Crvenim isprekidanim okomitim linijama označeni su sastanci Upravnog vijeća ESB-a u promatranom razdoblju. Posljednji je podatak za 31. kolovoza 2026.

U kolovozu 2026. prosječne su kamatne stope na novougovorene kredite poduzećima bile osjetno više nego u srpnju, blago su porasle i na gotovinske nenamjenske kredite stanovništvu, dok su ostale nepromijenjene na stambene kredite. Kamatna stopa na kredite poduzećima povećala se za 49 b. b., na 3,94% (Slika 17.), ponajprije kao odraz viših kamatnih

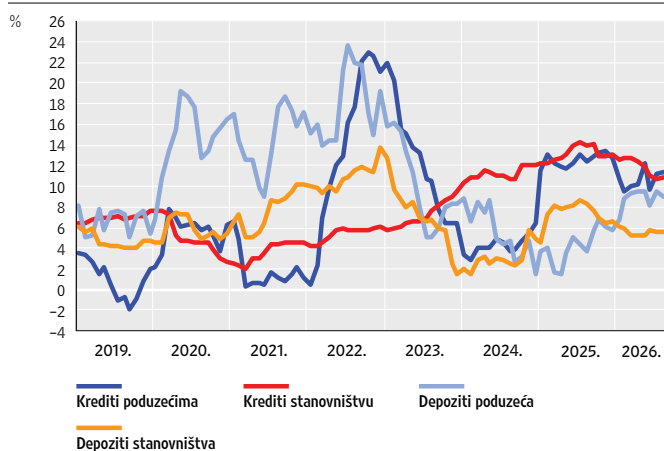
stopa na dugoročne kredite, a nešto su porasle i na kratkoročne kredite. Znatnije su se povećale kamatne stope na kredite s promjenjivom stopom vezanom uz EURIBOR (67 b. b.), dok su se na one s fiksnom stopom povećale za 16 b. b. Promatrano prema iznosu kredita, prosječna kamatna stopa na kredite iznad 1 mil. EUR porasla je za 64 b. b. Iako kamatne stope na veće kredite pokazuju znatne oscilacije, ovisno o poduzećima koja se zadužuju u danom mjesecu, rast u kolovozu bio je rasprostranjen na veći broj banaka. U usporedbi s posljednjim tromjesečjem 2025. prosječna je kamatna stopa na kredite poduzećima viša za 49 b. b. Kad je riječ o stanovništvu, kamatne stope na gotovinske nenamjenske kredite blago su porasle, na 5,38% nakon izraženijeg smanjenja početkom godine, nakon što je niz banaka objavio promotivne ponude, koje su poslije obnavljane. Pritom su se povećale kamatne stope na kredite s promjenjivom stopom vezanom uz EURIBOR, iako je njihov udio u ukupnim gotovinskim nenamjenskim kreditima vrlo malen. Povoljni uvjeti financiranja pridonijeli su relativno visokom iznosu gotovinskih kredita odobrenih u kolovozu, od 294 mil. EUR ili za 67 mil. EUR više nego u istom mjesecu prošle godine. Kamatna stopa na novougovorene stambene kredite u kolovozu je iznosila 2,90%, odnosno 15 b. b. ispod razine iz veljače, što približno odgovara razini dosegnutoj nakon izraženijeg pada početkom 2025., u razdoblju obilježenom promotivnim ponudama banaka. Kamatna stopa na stambene kredite s fiksnom stopom do dospelja blago je porasla (2,93%), uz rast udjela na 87,6%, dok se stopa na kredite s promjenjivom stopom vezanom uz EURIBOR blago smanjila (2,73%). Efektivna kamatna stopa na drugospomenute ipak je malo porasla, na 3,37% i viša je od one na kredite s fiksnom stopom (3,24%). Kamatna stopa na postojeće kredite poduzećima blago se povećala, na 3,86%, dok su se za stanovništvo zadržale na 5,63% za gotovinske i 3,02% za stambene kredite.

U kolovozu su kamatne stope na prvi put oročene depozite poduzeća nastavile rasti, a smanjile su se na oročene depozite stanovništva. Kamatna stopa na prvi put oročene depozite poduzeća nastavila je rasti te se povećala za 4 b. b., na 2,23%, dok se za stanovništvo smanjila za 8 b. b., na 1,45%. Kamatne stope na postojeće depozite blago su porasle za poduzeća i iznosile 0,59%, uz rast stopa na oročene i prekonoćne depozite. Za stanovništvo je prosječna stopa iznosila 0,30%, uz gotovo nepromijenjene stope na obje vrste depozita.

Slika 17. Kamatne stope na prvi put ugovorene kredite te oročene depozite poduzeća i stanovništva

Napomena: Podaci do prosinca 2022. odnose se na kredite odnosno depozite u kunama, kunama s valutnom klauzulom uz euro i u eurima, a od siječnja 2023. na kredite i depozite u eurima. Podaci se odnose na prvi put ugovorene kredite odnosno prvi put oročene depozite, pri čemu su kod depozita isključena oročenja do jednog mjeseca.

Izvor: HNB

Slika 18. Krediti i depoziti poduzeća i stanovništva, godišnje stope promjene, na osnovi transakcija

Izvor: HNB

Kreditni domaćim sektorima (isklj. opću državu) blago su se u kolovozu smanjili, za 19 mil. EUR, kao odraz smanjenja kredita poduzećima, dok su krediti stanovništvu nastavili rasti, no slabije nego prethodnih nekoliko mjeseci. Krediti poduzećima smanjili su se za 176 mil. EUR ili 0,9%, ponajviše u segmentu kredita velikim poduzećima. S obzirom na namjenu smanjenjem prednjače krediti za obrtna sredstva, a među djelatnostima osobito se doprinosom padu mjesečne stope istaknula prerađivačka industrija⁴. Zamah kredita poduzećima oslabio je s 14,4% u srpnju na 0,1% u kolovozu zbog isključenja iz izračuna snažnog rasta u svibnju, kao i činjenice da su krediti pali i u lipnju. Godišnja stopa rasta blago se ubrzala, s 11,2% na 11,3% zbog baznog učinka, odnosno još snažnijeg pada kredita poduzećima u istom mjesecu prethodne godine. Najvećim doprinosom godišnjem rastu nadalje se ističu poslovanje nekretninama, trgovina i djelatnost pružanja smještaja i hrane. Rast kredita stanovništvu uobičajeno se sezonski usporio, zbog sporijeg rasta stambenih (120 mil. EUR) i gotovinskih nenamjenskih kredita (57 mil. EUR) nego prethodnih mjeseci. Zamah stambenih kredita oslabio je s 13,3% na 12,5%, a gotovinskih s 11,8% na 9,9%. Na godišnjoj razini rast stambenih kredita ubrzao se s 12,1% na 12,4%, a gotovinskih s 9,8% na 10,1% pa se godišnji rast ukupnih kredita stanovništvu blago ubrzao: s 10,7% na 10,8% (**Slika 18.**).

Domaći depoziti (isklj. opću državu) porasli su u kolovozu za 1,3 mlrd. EUR, što se nastavilo na snažan srpanjski rast potaknut glavnom turističkom sezonom. Pritom je snažno porasla neto inozemna aktiva monetarnih institucija, dok su intenzitet povećanja depozita ublažili pad neto potraživanja od središnje države i blago smanjenje kredita domaćim sektorima. Depoziti poduzeća porasli su za 0,7 mlrd. EUR, kućanstava za 0,5 mlrd. EUR, a ostalih nebankovnih financijskih institucija za 0,2 mlrd. EUR, pri čemu su prekonoćni depoziti povećani za 0,9 mlrd. EUR, a oročeni za 0,4 mlrd. EUR. Na godišnjoj razini rast ukupnih depozita

⁴ Oko 80% pada odnosi se na kredite jednom velikom poduzeću u prerađivačkoj industriji (140 mil. EUR).

nastavio se postupno ubrzavati pa je u kolovozu iznosio 6,4%. Udio oročenih depozita poduzeća smanjio se s 29,6% u srpnju na 29,0% u kolovozu te nastavlja oscilirati oko razina dosegnutih u 2024. godini, dok se za depozite stanovništva također nastavio smanjivati s 22,9% na 22,5% u kolovozu, što je osjetno niže u odnosu na vrhunac od 29,2% dosegnut sredinom 2024. godine.